

Øivind Mikaelson
Regine Normannsvei 22a
8019 BODØ

Til
Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Bodø 11.4.2013

Deres ref. 201202715

Vi viser til NVEs høringsbrev datert 4.3.2013 med søknader om konsesjon for Tennvasselva.

Undertegnede er grunneier ved Kjerringvatnet, hvor vi har hatt hytte siden 1965 (Gnr 114 / 19).

Vi protesterer mot den planlagte nedbyggingen av Tennvasselva!

Bakgrunnen er følgende hovedmomenter:

1. Området er av verdi for flere truede dyrearter for eksempel ål,
2. det er et viktig kulturminne fra 2.verdenskrig,
3. synlig inngrep i naturen vil forringe opplevelsen og hvordan landskapet oppfattes,
4. og vi mener regionen nå har tatt sin del av vassdragsutbyggingen – og vi stiller også tvil om den samfunnsnyttene utbyggingen representerer – sett opp mot de natur-, kultur- og opplevelsesverdiene som blir forringet.
5. søknaden har dårlig tallgrunnlag og bør avvises.

1. Dyreliv

Fugl

I Tennvatnet og Kjerringvatnet, samt gruntvannsområdet i sjøområdet hvor elva kommer ut, er det et rikt fugleliv. Det er flere ulike type ender som oppholder seg her til litt ulike tider av året. Horndykker hekker i nordenden av Kjerringvatnet. Både stor og små lom fisker på vannet vår, Sommer og høst.

Den lave beliggenheten gir isfritt vatn ganske tidlig på sesongen. Det ligger derfor i mai måned flere ulike ender her under påvente av at isen skal gå også på fjellvatn høyere opp i fjellet/dalen. Vi ser at de tar godt for seg av fisk, og vi antar de “spiser seg opp” til hekkeperioden. Vi har sett store flokker av kvinand i parringslek, krikand og spesielt storlomen er eksklusive gjester tidlig vår. I dalen opp fra lagmannsvika har vi for noen år tilbake observert blåstrupe, og det er en spill-lokalitet for storfugl på toppen av lia i prosjektområdet.

Fiskebestander – det er ørret av god kvalitet i Kjerringvatn, innslag av sjøørret og ål. Sjøørreten kommer opp på flompreget elv. Ørreten er ikke slik Sweco refererer preget av parasitt, men er av god kvalitet og gir grunnlag for fritidsfiske. Ålen er observert om sommeren, da den ligger og “soler” seg på grunt vann, og på vårvinteren når den uheldig nok har bitt på kroken ved isfiske.

Ålen er lite påaktet og dessverre har den ikke et like sterkt “vern” fra norsk forvaltning som andre mere “populære” arter som er gode å spise eller pene å se på. Vi mener at ålen i denne saken bør tas hensyn til. Den europeiske ålen er kategorisert som “Kritisk truet” i den nasjonale rødlista. Dette betyr at trusler mot arten generelt og leveområde så langt mulig skal tas hensyn til i forvaltninga!

Utbyggingen vil redusere flomtoppene drastisk. Flomvannet “spyler” organisk materiale fra fjellsida og fyller på til Kjerringvatnet med det som omdannes til “dynn” i bunnområdene i vatnet. Det er her ålen oppholder seg, finner mat og skjuler seg. Den lille vannføringen vi ser på seinsommer og vinter er generelt viktig for “påfyll” av smådyr til fiske og byttedyr. Dersom denne ikke blir opprettholdt vil både sammensetning og mengde av arter som er karakteristiske for vatnet i dag bli endret.

Konklusjonen dyrearter: utbyggingen slik den ligger beskrevet i søknaden gir risiko for regionalt bortfall/reduksjon av en Kritisk truet art – ålen, samt gir dårligere forhold for en kritisk truet fugleart - Horndykker. Søknaden bør derfor avslås av NVE.

2. Kulturminner

Gjennom vår kontakt med Nordland fylkeskommunes kulturavdeling har vi fått forståelse av at kulturminnene knyttet til forlegninger fra 2 verdenskrig ved Kjerringvatnet var spesielle og vil bli vurdert i denne saken. Dersom bekkene fjernes fra minnesmerkene vil opplevelsesverdien forringes, og de vil fremstå som meningsløse. Vi har forstått det slik at minnesmerkene ikke er tilstrekkelig kartlagt, det er kun foretatt en overflatisk befaring. At det skal bygges en kraftstasjon på disse gamle tomtene synes vi er en reduksjon av områdets verdi.

Gammen fra 1931 på nordsiden av Tennvatnet – vil denne bli truet ved heving av vannspeilet? Stranda, hvor det er anlagt en rasteplass, vil ikke bli like fin siden framvasking av bølger ikke vil foregå på samme måte når vannspeilet endres.

3. Inngrep og opplevelser

Det skal legges **rør i dagen 1220 meter oppover i lia**. Dette vil bli godt synlig både fra veien, og fra Kjerringvatnet. Vi mener dette er et grotesk inngrep som vil gi konsekvenser for Campingplassen som drives ved Kjerringvatnet. Campingen er drevet kun i sommerhalvåret, og er eneste overnattingsmulighet på Tømmerneset. Et slikt inngrep er deprimerende for de som

skal drive et turistanlegg og står på dag og natt for å gi turistene er godt utbytte av oppholdet! Det er også svært flotte og godt vedlikeholdte helleristninger i kort gangavstand fra campingplassen.

Regionen mener vi har tatt sin del av inngrep. Dersom turistanlegg/ verdiskapning på landsbygda er ansett å være viktig bør de vises litt respekt, dvs i denne saken bør ingen rørgater tillates jf. søknaden.

I prosjektområdet er det fine turområder som brukes av hytteiere og campinggjester. Forbygging av Tennvatnet vil forringe den flotte opplevelsen av å komme ut mot vestdelen av vatnet, der vatnet "brekker" over i bekker og små fossefall og fortsetter nedover lia i en ganske ulend og villmarkspreget område. Øvre deler av prosjektområdet fremstår som villmarkspreget.

Det er også et flott turområde i dalen som går opp fra Lagmannsvika. Det er skogsbilvei et stykke opp. Gode bærområder vil gå tapt dersom vannet føres bort. En spillplass for storfugl er ikke registrert i miljørapporten til Sweco, men fra tidlig vår spilles det i lia på vestsiden mot toppen. Frafall av gode bærforekomstene pga redusert "vanning" vil kunne ha konsekvenser for den lokale bestanden av storfugl, og "buldringen" i lia, som er et trivelig innslag på vårkveldene, kan forsvinne.

4. Samla belastning – og samfunnsnytte

Blir det aldri nok? Den totale utbyggingen i området finner aldri sin grense, hvem skal si at man ut fra en nytte/kost vurdering har bygd ut de vassdrag som har et nyttekost regnskap som har høy nok positiv verdi. Skal virkelig alle små bekkefar langs Nord Salten – alle "sølvstrenger" i landskapet bygges ned? For oss virker det som at bare tiltakshaver er rik nok, og ikke egentlig trenger et stort utbytte fra prosjektet, så kan det gis konsesjon? Vi mener det er åpenbart for lite kraft å hente ut fra prosjektet – sett opp mot de verdiene som forringes, og sett opp mot at vi ønsker et levende landskap for oss selv, våre barn – og noe å vise frem til turistene, enten de stopper ved store, nasjonale severdigheter, eller de stopper ved små naturperler og kan gå en deilig kveldstur og se utover fjorden!

5. Feil i grunnlaget

Søknaden er basert på vannføringstall fra VM 171.3 Vasja (1972-1986) Dette vannmerket ligger 16 km øst for Tennvatnet. Vannmerket ble vurdert av søker å være det mest egna ift prosjektet. Vi kjenner ikke nøyaktig beliggenhet til vannmerket, men vi vet ut fra våre opphold at fjellene og vinden kan være utslagsgivende for nedbør, og at snødybden er svært varierende. Vår erfaring er at Tennvassdraget er sterkt flompreget, og at minstevannsføring over år er svært lav. Vi mener derfor at nedbørstallene ikke er gode nok. Her viser vi til NVEs egen veileder i planlegging, bygging og drift av små kraftverk kap 4.8 der usikkerhet i det hydrologiske grunnlaget er behandlet. Her vises til at for små nedbørfelt kan estimerer av gjennomsnittlig

avrenning har en usikkerhet på +/- 20%. "I små felt kan usikkerheten være større". For oss som tilbringer mye tid i eller ved vassdraget er det uforståelig at dette vassdraget skal bygges ut. Vi vurderer det slik at det kun kan leveres strøm i en årstid da det er strømoverskudd på nettet.

Avslutting:

Dersom utbyggingen skulle bli en realitet, ber vi om at det settes krav til:

- Minstevannsføring.
- Ingen sjenerende lys.
- Støyisolert kraftstasjon.
- Bruk av materialer og farger som går i ett med naturens farger
- Skånsom fremferd i byggeperioden, slik at det ikke settes spor i landskapet, ingen sprengsteinsfyllinger og evt "retting" med arrondering av terreng og tilsåing med stedegne arter.
- Det må legges til rette for fullstendig oppsamling av avvirket maling ved overflatebehandling, for å unngå tilførsel av miljøgifter ("virkestoffer"). Dette er en utfordring i terrenget det er snakk om, og det bør vurderes å legge fast dekke for mulighet til oppsamling under rørgatene.
- Høy fokus på miljøvennlig drift av kraftstasjonen slik at vi ikke får lekkasjer av oljeholdig vann og kjemikalier/miljøgifter ut i vatnet.
- Lagring av farlig avfall og kjemikalier må skje på egnet lagerplass, utilgjengelig for uvedkommede, med oppsamlingsmuligheter.
- Ihht miljøinformasjonsloven må anlegget rapportere om produksjon og miljødata på en egnet måte til publikum.
- Anleggsperioden i en tid da konflikt ift. fugl er minst mulig.

Mvh

Øivind Mikaelen

Kopi: Hamarøy kommune, Nordland Fylkeskommune v/kulturavdelingen

Vedlegg:

Alternativ miljørapport – om biologisk mangfold og opplevelsesverdier i området

Tennvasselva Kraftverk

i Hamarøy kommune, Nordland fylke

MILJØRAPPORT

– Biologisk mangfold og opplevelsesverdi i bilder og tekst

Innledning

Vi har laget vår egen “miljørapport” som et supplement til Sweco sin.

Alle bilder er tatt innen tre år fra dags dato.

Mvh

Familien Mikaelsen

Kulturminner:

Brokar i nordre del av Kjerringvatnet v/utløpet av Tennvasselva.

Her er det skrevet inn både russiske og tyske navn side om side, noe som er tankevekkende.

Tennvatnet

Gammen

Her har det vært jevnlig aktivitet siden 1931, noe hytteboka gir inntrykk av.

Opplevelsesverdi

Øvre deler av prosjektområdet fremstår som villmarkspreget. Fra Tennvatnet, ved utløpet, er det en spesiell opplevelse å følge vannstrømmen mot vest og nedover lia.

Bildene er tatt i midten av september og viser liten vannføring.

Kjerringvatnet har varmt badevann om sommeren pga liten utskiftning og vannføring, det er gode badeforhold.